

Henrik Stenstrup
Kjeldervej 5
Lomborg
7620 Lemvig

11. december 2013

§11-miljøgodkendelse af Husdyrbrug

CVR-nr. 19080870
P-nr. 1.003.673.248

på adressen
Pugholmvej 32
7620 Lemvig

Teknik & Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig
Telefon: 9663 1200

Mail: teknik@lemvig.dk
J.nr.: 09.17.17P19-0024
S.nr.: 90182
B.nr.: 713703

Ref.: SIBN
Dir.tlf.: 9663 1112

Miljøgodkendelse,
Version 1,
Q-gruppen 4/9-2012

matrikel nr. 25a, Den vestlige Del, Dybe

Godkendelse af den 11. december 2013
Annoncedato den " dato"

Indholdsfortegnelse

Datablad.....	3
1. Resumé og samlet vurdering	4
1.1. Beskrivelse af projektet.....	6
1.2. Afgørelse.....	6
1.2.1. Dispensation for afstandskrav i Husdyrlovens § 8.....	6
1.3. Ikke teknisk resumé	7
1.4. Vilkår for godkendelsen.....	8
1.5. Offentlighed.....	12
1.6. Klagevejledning	14
2. Generelle forhold.....	16
2.1. Beskrivelse af husdyrbruget.....	16
2.2. Meddelelsespligt - anlæg, arealer, ejerforhold	16
2.3. Gyldighed.....	16
2.4. Retsbeskyttelse.....	16
3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold... 18	18
3.1. Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger, mv.	18
3.2. Placering i landskabet	20
4. Husdyrhold, staldanlæg og drift	21
4.1. Husdyrhold og staldindretning.....	21
4.2. Fodring	22
4.3. Energi- og vandforbrug	22
4.4. Spildevand herunder regnvand	24
4.5. Affald.....	24
4.6. Driftsforstyrrelser eller uheld	26
5. Gødningsproduktion og -håndtering.....	27
5.1. Gødningstyper og -mængder	27
6. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg.....	28
6.1. Ammoniak og natur	28
6.2. Lugt	33
6.3. Fluer og skadedyr.....	33
6.4. Transport	34
6.5. Støj.....	36
6.6. Støv	36
6.7. Lys.....	36
7. Påvirkning fra arealerne	37
7.1. Arealoversigt	37
7.2. De generelle beskyttelsesniveauer.....	37
7.3. Habitatvurdering	39
7.3.1. Nitrat til overfladevand	39
7.3.2. Fosfor til overfladevand.....	42
8. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter).....	45
9. Husdyrbrugets ophør	50
10. Egenkontrol og dokumentation	51
11. Indkomne høringssvar	52
Bilag	53

Datablad

Ansøger	Henrik Stenstrup Kjeldervej 5 7620 Lemvig Tlf.: 97 88 95 97 Mail: stenstrup@rammenet.dk
Ejendommens adresse	Pugholmvej 32, 7620 Lemvig
Matrikelnummer	25a, Den vestlige Del, Dybe
Virksomhedens art	Minkfarm
Ejer	Henrik Stenstrup
CVR-nummer	19080870
CHR-nummer	85772
P-nummer	1.003.673.248
Kontaktperson	Henrik Stenstrup
Tilsynsmyndighed	Lemvig Kommune

1. Resumé og samlet vurdering

Denne miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Lemvig Kommune stiller vedrørende indretning og drift af virksomheden.

Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er ejendommen og arealerne beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, virksomheden forventes at have på omgivelserne.

Minkfarmen på Pugholmvej 32 drives af ejer Henrik Stenstrup.

Ejendommen ligger cirka 1 km syd for Dybe og Dybe Kirke, cirka 500 meter øst for Dybe Å og 1 km nordvest for Rammedige.

Området omkring ejendommen er et kuperet morænelandskab med spredte enkeltbeboelser og flere mellemstore husdyrbrug. Den nærmeste nabobeboelse er en landbrugsejendom cirka 150 meter sydvest for farmen og den nærmeste nabo uden landbrugspligt ligger cirka 175 meter ØSØ for farmen.

Henrik Stenstrup ønsker at udvide minkproduktionen på Pugholmvej 32 fra 800 til 1.500 årstæver.

I forbindelse med udvidelsen skal der bygges en ny lukket 12-rækket minkhal på 30 x 70 meter, som placeres umiddelbart nord for eksisterende minkhaller. Der dispenseres for Husdyrlovens afstandskrav til naboskel mod nord og vest efter høring af ejere af nabomatriklerne.

Bedriften råder over ca. 15,3 ha udbringningsareal, samt en overførselsaftale på 11,5 DE til tredjemand. Overskydende husdyrgødning afsættes til Maabjerg BioEnergy.

Godkendelsen med vilkår

1.1. Beskrivelse af projektet

Henrik Stenstrup ejer og driver en minkavlsbesætning på Pugholmvej 32, 7620 Lemvig.

Der søges om at udvide minkbesætningen i form af en ny 12-rækket minkhal. Hallen søges placeret nord for og i umiddelbar tilknytning til de eksisterende minkhaller på ejendommen.

Husdyrgødning fra husdyrbruget udbringes på egne arealer, 11,5 DE afsættes til Mullesgårdvej 31, 7620 Lemvig, og den resterende husdyrgødning afsættes ved overførselsaftale til Maabjerg BioEnergy.

Der søges dispensation for afstandskrav til naboskel mod nord og vest.

Der er søgt godkendelse ved brug af det digitale ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk, skemanummer 46862.

1.2. Afgørelse

Lemvig Kommune godkender hermed på vilkår, at der opføres en ny minkhal på Pugholmvej 32 som ansøgt.

Miljøgodkendelsen er givet på vilkår, der har til hensigt at beskytte den omgivende natur og miljø.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige påvirkninger af miljøet, såfremt vilkårene i denne miljøgodkendelse overholdes.

Vær opmærksom på at godkendelser og tilladelser efter anden lovgivning, for eksempel nedsivnings- eller udledningstilladelse til overfladevand og byggetilladelse, ikke er indeholdt i denne godkendelse, men skal søges særskilt hos Lemvig Kommune.

1.2.1. Dispensation for afstandskrav i Husdyrlovens § 8

Lemvig Kommune dispenserer for Husdyrlovens afstandskrav til naboskel på 30 meter.

I forbindelse med dispensationen er der foretaget høring af de berørte naboer.

Dispensationen meddeles i henhold til Husdyrlovens § 9, stk. 3. Der redegøres nærmere for dispensationen i den miljøtekniske beskrivelse.

På Lemvig Kommunes vegne den 11. december 2013.

Simon Bach Nielsen
miljømedarbejder

1.3. Ikke teknisk resumé

Der ansøges om udvidelse til et dyrehold på 1500 årstæver (44,1 DE). I forbindelse med udvidelsen opføres en ny 12-rækket stålbuehal. En skitse over bygningernes placering fremgår af foto 1.

Foto 1: Pugholmvej 32, 7620 Lemvig. Med rød er skitseret den planlagte minkhal.

Gyllesystemet på ejendommen er bagskyl, den nye hal vil blive tilsluttet det eksisterende gyllesystem.

Den producerede husdyrgødning vil blive opbevaret i gyllebeholder på ejendommen med en kapacitet på ca. 500 m³. Der er desuden opbevaringskapacitet i fortank på ca. 25 m³. Derud-

over er der, hvis det bliver nødvendigt opbevaringskapacitet på Kjeldervej.

Al gyllen afsættes.

11,5 DE afsættes til Mullesgårdvej 31. Den resterende mængde afsættes til biogas. Der vil blive afhentet gylle løbende over hele året. Der tages afgasset husdyrgødning retur til udbringning på egne arealer.

Udvidelsen overholder de generelle krav om reduktion af ammoniakemission. Udvidelsen sker mere end 1000 m fra § 7 beskyttet natur. Der er beregnet en maksimal merbelastning og totalbelastning på 0,0 kg N/år på det nærmeste § 7-naturområde.

Øvrige generelle afstandskrav samt de i pelsdyrbekendtgørelsen fastsatte afstandskrav jf. § 3 i bekendtgørelse nr. 1428 af 13/12/2006 om pelsdyrfarme m.v. overholdt.

Starttidspunkt

Udvidelsen vil blive udnyttet hurtigst muligt efter de fornødne tilladelser er givet.

1.4. Vilkår for godkendelsen

Godkendelsen indeholder en række konkrete vilkår til husdyrbrugets drift, indretning og kontrol. Vilkårene skal medvirke til at sikre

- at indretning og drift af husdyrbruget og arealerne sker i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet samt den miljøtekniske beskrivelse og vurdering
- at yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningen, overholdes
- at risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen, minimeres.

Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet, den vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt godkendelsens vilkår.

Der gøres opmærksom på, at de valgte virkemidler og miljøteknologier skal være etableret og i brug senest når udvidelsen af dyreholdet påbegyndes.

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

1. Godkendelsens gyldighed

Godkendelsen bortfalder, hvis godkendelsen ikke er udnyttet senest 2 år efter denne er meddelt.

2. Produktionens omfang

Godkendelsen omfatter en årlig produktion bestående af

1.500 minktæver (44,12 DE)

Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.

3. Udmugningshyppighed ved mink

I alle minkhaller skal der muges ud mindst to gange om ugen, dog ikke i perioder med længerevarende hård frost.

Såvel gødning i gødningsrenderne, som gødning, afsat på kanten og ved siden af gyllerenderne skal fjernes ved udmugning.

4. Bredde af gyllerender

I den nye projekterede minkhal skal gyllerenderne have en bredde på minimum 36 cm.

Alle øvrige gyllerender på ejendommen skal have en bredde på minimum 34 cm.

5. Halm på redekasser

Der skal altid være rigeligt, tilgængeligt halm ovenpå alle ejendommens redekasser (halm ad libitum), således at der sker effektiv opsamling af næringsstoffer, der afsættes uden for gødningsrenderne. Ud over trådnettet må der ikke være foranstaltninger, der hindrer dyrenes adgang til halmen.

6. Proteinindhold i minkfoder

I alle minkhaller skal der anvendes foder med et proteinindhold på gennemsnitligt højest 31 % af OE i uge 30-47.

Procentsatsen skal dokumenteres med en produktionsplan fra foderleverandøren, hvoraf den planlagte mængde protein i procent af den omsættelige energi fremgår.

7. Affald

Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald skal opsamles i en container beregnet til formålet.

Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares under tag.

Ikke-genanvendeligt PVC-affald skal frasorteres og opbevares under tag.

Ikke-genanvendeligt farligt affald skal opbevares under tag i separate, egnede beholdere.

Alt olieaffald skal opbevares i tromler eller andre egnede beholdere, der er placeret indendørs, på tæt gulv uden afløb. Affaldsoplaget skal være placeret på en sådan måde, at et eventuelt spild ikke kan løbe ud af døre og porte eller ud af en utæt sokkel eller lignende. Det skal sikres, at et eventuelt spild kan opsamles indendørs. Anvendes der spildbakke eller opkant omkring oplaget, skal dette indrettes således, at indholdet fra den største beholder kan tilbageholdes.

Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas og lignende skal opbevares i en engangsplastspand, beregnet til formålet.

8. Støj

Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer se tabel herunder.

Dag	Periode	Ref. tidsrum	Værdi
Mandag-fredag	07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	07.00-14.00	7 timer	55 dB(A)
Lørdag	14.00-18.00	4 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdag	07.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage (aften)	18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

For dag-, aften og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer (lørdag 7 og 4), 1 time og ½ time.

Maksimalværdier af støjniveauet må om natten ikke overstige ovennævnte kravværdier med mere end 15 dB(A).

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Med mindre der er tale om overskridelser af grænserne, kan målingerne højst kræves udført én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens gældende vejledning.

9. Spildevand

Ved overfladeafløb må der ikke ske oplagring, anvendelse og transport af foder, dyr, gødning, olie og kemikalier, så der kan ske forurening af vandløb via dræn.

10. Opbevaringskapacitet

Husdyrbruget skal til enhver tid råde over 7 måneders opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning.

11. Udbringning af N og P

Den maksimale tilladte tilførsel af husdyrgødning i form af afgasset biomasse på de godkendte 15,27 ha udbringningsareal er 2.300 kg N og 329 kg P.

Den afgassede biomasse leveres til ejendommen af

Maabjerg BioEnergy Drift A/S
Nupark 51, 7500 Holstebro
CVR-nr. 32 26 62 66

Der må ikke udbringes andre husdyrgødningstyper på ejendommens harmoniarealer.

12. Overførselsaftaler

Der må overføres op til 1.817 kg N og 392 kg P, svarende til 11,5 DE i minkgylle til

Mullesgårdvej 31, 7620 Lemvig
CVR-nr. 76 00 77 13

Der må overføres op til 5.152,59 kg N og 1.112,32 kg P, svarende til 32,61 DE til

Maabjerg BioEnergy Drift A/S
Nupark 51, 7500 Holstebro
CVR-nr. 32 26 62 66

13. Nitratudvaskning - efterafgrøder

Der skal etableres 7 % ekstra efterafgrøder ud over det lovpligtige krav på ejendommens 15,27 ha. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødskning.

14. Kontrolvilkår og egenkontrol

For at kunne kontrollere at virksomheden overholder godkendelsens vilkår, samt gældende miljølovgivning, skal virksomhe-

den opbevare eller på forlangende inden 4 uger fremskaffe følgende dokumenter for de seneste 5 år, gældende fra godkendelsestidspunktet:

- Husdyrgødning: Gødningsregnskaber.
Mark- og gødningsplaner.
Overførselsaftaler med modtagere af husdyrgødning
Aftale med Maabjerg BioEnergy om overførsel af husdyrgødning.
- Næringsstoffer: Kopier af foder- og mineralrecepter samt dokumenterede oplysninger om indkøbte og anvendte mængder.
- Dyrehold: Årlige opgørelser af dyreholdets størrelse.

15. Ophør af drift

Ved ophør af driften, skal husdyrbruget foretage oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare undgås. Herunder skal gylletanke, gyllekølingsanlæg og lignende tømmes.

Lemvig Kommune skal kontaktes med henblik på at aftale, hvilke foranstaltninger, der skal til for at fjerne forurenende kilder, herunder bygninger, silo- eller tankanlæg.

1.5. Offentlighed

Høring af ansøger og interessenter

Forslag til miljøgodkendelse har været sendt i høring hos ansøger og ansøgers rådgiver.

Herefter er naboer, interesseorganisationer og eventuelle andre interessenter orienteret om forslaget ved 3 ugers høring. Følgende er hørt:

- Pugholmvej 28, 7620 Lemvig
- Pugholmvej 32, 7620 Lemvig
- Pugholmvej 33, 7620 Lemvig
- Pugholmvej 37, 7620 Lemvig
- Herupvej 6, 7620 Lemvig (ejer Pugholmvej 33)
- Vølundvej 15, 7620 Lemvig
- Mullesgårdvej 31, 7620 Lemvig
- Danmarks Naturfredningsforening, Lemvig v. Jens Johan Brogaard, br@lemvig-gym.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dnlemvig-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd: husdyr@ecocouncil.dk.

- Holstebro Museum, mette.klingenberg@holstebro-museum.dk

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres på Lemvig Kommunes hjemmeside, www.lemvig.dk fra den 16. december 2013, samt ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig. Følgende har fået meddelelse om udarbejdelse af godkendelsen:

- Pugholmvej 32, 7620 Lemvig
- Mullesgårdvej 31, 7620 Lemvig
- Vibeke H. Lund, København Fur, vlu@kopenhagenfur.com
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, midt@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dnlemvig-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Jens Johan Brogaard, Torsvej 111, 7620 Lemvig, BR@lemviggym.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland, lemvig@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk
- Friluftsrådet, v. Allan Kjær Villesen, Højbovej 9, 7620 Lemvig, akv@tdcadsl.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, fr@friluftsradet.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Reventlowsgade 14, 1651 København V, ae@aeraadet.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, att. Signe Normand, Aarhus University, Ny Munkegade 114, DK-8000 Aarhus C, dbf.oestjylland@gmail.com
- Danmarks Sportsfiskerforbunds Miljøkoordinator, Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, enie@aabc.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Fritidsfiskerforbund, Arne Rusbjerg, Engvej 42 7490 Aulum, teamstr@gmail.com

- Aktive Fritidsfiskere i Danmark v. Leif Søndergård, Søvejen 6, 7860 Spøttrup, afid@aktivefritidsfiskere.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17,3, Postboks 2188, 1017 København K, fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver meddelt, jf. miljøbeskyttelseslovens § 101.

Miljøgodkendelsen er givet i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 4. december 2009.

1.6. Klagevejledning

Afgørelsen er truffet i medfør af kapitel 3 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009. Afgørelsen kan påklages til Miljøklagenævnet i henhold til Kapitel 7 i Husdyrloven af følgende;

- Ejeren af Pugholmvej 32, 7620 Lemvig
- Embedslægeinstitutionen
- Enhver, der har en individuel interesse i sagens udfald.

En eventuel klage skal være skriftlig, stiles til Natur- og Miljøklagenævnet og sendes til Lemvig Kommune.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at klager indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr.

Klager modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Lemvig Kommune. Klager skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,

2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller

3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Klagen skal være Lemvig Kommune i hænde senest 4 uger efter, at godkendelsen er offentligt annonceret. Umiddelbart efter klagefristens udløb videresender kommunalbestyrelsen klagen til Natur- og Miljøklagenævnet ledsaget af det materiale, der er indgået i miljøgodkendelsens behandling.

Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. Klage over en tilladelse efter § 10 eller en godkendelse efter §§11, 12 eller 16 har ikke opsættende virkning med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet jf. § 81 i Husdyrloven. Det betyder, at hvis eventuelt byggeri påbegyndes og en sag påklages kan Natur- og Miljøklagenævnet sætte byggeriet i stå eller kræve nedrivning for ansøgers regning.

Klagefristen udløber den 13. januar 2014 ved kontortids ophør.

*I forbindelse med behandlingen af sagen kan det være nødvendigt, at Lemvig Kommune indsamler, behandler og videregiver oplysninger, der er nødvendige for sagens behandling. Ifølge persondataloven har man blandt andet ret til at bede om indsigt i de oplysninger, der behandles, ret til at gøre indsigelser mod, at oplysningerne behandles, ret til at berigtige Lemvig Kommunes oplysninger samt ret til at klage over behandlingen til Datatilsynet. Forvaltningsloven og offentlighedsloven giver normalt også mulighed for at få indsigt i sagen.
Lemvig Kommune sender og modtager breve, dokumenter og andre informationer fuldt elektronisk via e-post og websider. Adressen til Teknik & Miljø er: teknik@lemvig.dk*

2. Generelle forhold

2.1. Beskrivelse af husdyrbruget

Husdyrbruget på Pugholmvej 32 er drevet af ejer Henrik Stens-trup.

Der ansøges om udvidelse af produktionen på den eksisterende minkfarm. Produktionen er på ansøgningstidspunktet 800 tæver med hvalpe fra april til december.

Der ønskes godkendelse af udvidelse til 1500 årstæver (44,1 DE). Der ønskes opført en 12-rækket stålbuehal i forbindelse med udvidelsen.

2.2. Meddelelesespligt - anlæg, arealer, ejerforhold

Udskiftning af arealer skal anmeldes til kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.3. Gyldighed

Godkendelsen skal være taget i brug inden 2 år fra godkendelses dato, eksempelvis ved at byggeri er påbegyndt eller, at udvidelse af dyrehold er påbegyndt, hvis der ikke skal bygges. Den projekterede udvidelse eller ændring af dyreholdet skal normalt være opnået tre år efter, at godkendelsen er meddelt.

2.4. Retsbeskyttelse

Ifølge § 40 stk. 1 i husdyrloven må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39 før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse.

Miljøteknisk beskrivelse

3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

3.1. Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger, mv.

Anlæggets placering i forhold til omgivelserne fremgår af tabel 1.

Afstande er målt fra nærmeste hal eller nærmeste hjørne af projekteret hal.

Tabel 1: Generelle afstandskrav

Afstand til	Afstand målt (Ca.)	Afstandskrav jf. Husdyrgodkendelsesloven/ Pelsdyrbekendtgørelsen
Nærmeste beboelse uden landbrugspligt (Pugholmvej 28)	182 m	50 m/100 m
Naboskel	5 m	30 m/5 m
Nærmeste samlede bebyggelse (Dybe)	1.000 m	50 m/100 m
Nærmeste byzone eller sommerhusområde (Trans Ferieby)	2.4 km	50 m/200 m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg (Vølundvej 15)	400 m	25 m/25 m
Almene vandforsyningsanlæg (Højtoft Vandværk)	2,5 km	50 m/50 m
Vandløb og søer	85 m	15 m/15 m
Offentlig vej og privat fællesvej (Pugholmvej)	15 m	15 m/15 m
Levnedsvirksomhed	> 1.000 m	25 m/25 m
Beboelse på samme ejendom	110 m	15 m/15 m

Afstandskravet på 30 meter til naboskel overholdes ikke, da det er søgt at placere den nye minkhal i en afstand af cirka 5 meter fra naboskel mod nord og 20 meter fra naboskel mod vest.

Da nabomatriklerne er agerjord i almindelig omdrift, vurderes etablering af en ny minkhal i tilknytning til de eksisterende bygninger ikke at udgøre en særlig gene for den fortsatte drift af nabomatriklerne.

Lemvig Kommune vurderer på den baggrund, at der er grundlag for at dispensere for afstandskravet til naboskel.

Lemvig Kommune har hørt ejere af nabomatrikler, og har ikke modtaget indsigelser mod den søgte placering.

Lemvig Kommune meddeler på den baggrund dispensation til Husdyrlovens afstandskrav til naboskel. Dispensationen meddeles jævnfør Husdyrlovens § 9, stk. 3.

Bygge- og beskyttelseslinjer

Den projekterede minkhal ligger inden for kystnærhedszonen.

Kystnærhedszonen er en 3 km bred bufferzone, som skal søges friholdt for bebyggelse og anlæg, der ikke er afhængige af kystnærhed for at de danske kyster bevares som åbne kyststrækninger jf. planloven kapitel 5a.

Kystnærhedszonen er dog en planlægningszone for kommunen og ikke en forbudszone, hvorfor den almindelige landbrugs-mæssige drift kan fortsætte som hidtil. (Planlovens kap. 2a). Det søgte projekt ligger cirka 2,5 km øst for kysten og påvirker ikke oplevelsen af kysten. Der er ikke grundlag for projektændringer som følge af, at det projekterede byggeri ligger inden for kystnærhedszonen.

Staldanlægget ligger udenfor å- og søbeskyttelseslinjer, skovbyggelinjer, strand- og klitbeskyttelseslinjer, samt kirkebyggelinjer.

Fredninger og fortidsminder

Nærmeste fredede fortidsminde er en gravhøj cirka 700 meter sydvest for ejendommen.

Ejendommen ligger nord for et særligt værdifuldt kulturmiljø, Oldtidsvejen fra Dybå til Trandum ved Karup Å.

Langs Oldtidsvejen findes der en mangfoldighed af fortidsminder, primært gravhøje. Cirka 1.100 meter sydøst for ejendommen ligger Rammedige, det gamle fæstningsværk, der i dag hæver sig over terrænet på en cirka 400 meter lang strækning. I Jernalderen, hvor forsvarsværket blev opført, har volden været mellem 2 og 2,5 km lang og forhøjet med træpalisader.

Flere oplysninger om Rammedige og Oldtidsvejen kan blandt andet findes på

www.lemvigmuseum.dk og

www.kulturarv.dk/alt-om-fortidsminder/forside

Der er ikke særlige landskabsinteresser i området omkring ejendommen.

I landskabet omkring ejendommen ligger der spredte enkeltboliger og husdyrbrug. Området er præget af intensivt dyrket landbrugsjord.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Jævnfør Pelsdyrbekendtgørelsens § 6, skal der omkring hele farmen etableres og til stedse vedligeholdes et læhegn, bestående af mindst tre rækker træer.

Lemvig Kommune vurderer, at der er grundlag for at dispensere for Husdyrlovens afstandskrav til naboskel, og dispensationen meddeles. Der er gennemført nabohøring af ejer af den pågældende nabomatrikel.

Husdyrbrugets anlæg ligger inden for kystnærhedszonen, og uden for øvrige fredninger og bygge- og beskyttelseslinjer. Projektets placering i kystnærhedszonen har ikke betydning for oplevelsen af kystlandskabet, og der er ikke grundlag for projektilpasninger som følge af kystnærhedszonen.

Afstandskravet til nabobeboelse og byzone efter Husdyrlovens § 6, samt afstandskravet til ammoniakfølsom natur jf. Husdyrlovens § 7 er overholdt.

3.2. Placering i landskabet

Ejendommen ligger i et kuperet morænelandskab mellem hovedisrandlinjen fra sidste istid mod nord og det fladere dødsteræn mod sydøst.

I landskabet omkring ejendommen ses spredte enkeltbebyggelser og husdyrbrug. Området er intensivt dyrket landbrugsjord.

Ejendommen ligger uden for geologisk interesseområde.

Pelsdyrbekendtgørelsens § 6, stk. 3 stiller krav om, at hele farmen skal omgives af et tre-rækket læhegn af træer, hvilket dæmper hallens landskabelige fremtræden.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Den projekterede minkhal vil med sine dimensioner forstærke ejendommens fremtræden i nærområdet, uden at projektet dog i væsentlig grad forringer den lokale landskabsoplevelse.

Det konkrete projekt har ikke en udstrækning eller placering, som i væsentlig grad påvirker oplevelsen af det geologiske landskab, da der er tale om en enkelt bygning i tilknytning til eksisterende bygninger.

Lemvig Kommune vurderer, at projektet ikke har en væsentlig indflydelse på de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

4. Husdyrhold, staldanlæg og drift

4.1. Husdyrhold og staldindretning

Ejendommen udgør cirka 23.900 m², hvoraf cirka 4.000 m² er bebygget. Der bygges en 12-rækket minkhal på cirka 2.100 m² og den samlede årsproduktion på ejendommen udvides fra 800 til 1.500 årstæver.

Ansøgers beskrivelse

Management for minkfarme er for mange punkter beskrevet i Bekendtgørelse nr. 1428 om Pelsdyrfarme med tilhørende Vejledning om pelsdyrfarme fra den 25. marts 2004 samt i Bekendtgørelse nr. 1734 om beskyttelse af pelsdyr. De to bekendtgørelser giver retningslinjerne for driften af minkfarme med hensyn til miljøforhold og indhusning af dyrene.

Derudover er der også lavet en branchekode for god farmpraksis af København Fur. Denne kan findes på www.kopenhagenfur.com.

I Vejledning om pelsdyrfarme er beskrevet den såkaldte flexmodel, der giver forskellige muligheder for opsamling af gødning. På den ansøgte farm etableres der gyllerender med en rendebredde på ca. 36 cm. Desuden gives halm ad libitum og proteinindholdet forventes holdt på 31 pct. i ugerne 30 – 47. Sidstnævnte har avleren ikke direkte indflydelse på. Dokumentation og kontrol for foderet proteinindhold kan findes på Dansk Pelsdyr Foders hjemmeside www.danskpelsdyrfoder.dk under Foderkontrol, Minkfodercentral Lemvig. Planerne og analyserne for perioden uge 30 – 47 i 2011 viser et gennemsnitligt proteinindhold af OE på under 31 pct. Fodercentralen udleverer foderplaner, når der sker ændringer i planen. De udleverede planer opbevares i mappe på kontoret.

Halmen under burene opsamler en del af urinen fra minkene. Halmen opsamles og smides i gyllebeholder.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune har beregnet et BAT-niveau ud fra Miljøstyrelsens vejledninger, samt Natur- og Miljøklagenævnets praksis i afgørelse NMK – 131-00102 af 30. oktober 2012.

BAT-niveauet for ammoniakfordampning er fastsat til 1.468,09 kg N/år ved beregning i det digitale ansøgningssystem i husdyrgodkendelse.dk. Beregningen inddrager den nyeste viden om ammoniakreduktion ved udmugning jf. VERA-test af udmugningshyppighed, som beskrevet i Miljøstyrelsens WIKI-vejledning. Det konstateres, at det søgte projekt er udformet i

henhold til styrelsens vejledning og at emissionsgrænseværdien for ammoniak er overholdt i det søgte projekt.

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er 1.468,09 kg N/år.

De valgte virkemidler i ansøgningen, som medfører, at BAT-niveauet for ammoniak opfyldes, fastholdes i godkendelsens vilkår.

Ansøger har redegjort for management og staldindretning på ejendommen. Lemvig Kommune vurderer, at det i ansøgningen beskrevne på ansøgningstidspunktet lever op til BAT for management og staldindretning.

Lemvig Kommune stiller vilkår i godkendelsen om udmugningshyppighed, anvendelse af halm og foderets indhold af råprotein, jf. det ansøgte projekt, og jf. konklusionerne i VERA-test af udmugningshyppighed hos mink fra foråret 2013, som beskrevet i Miljøstyrelsens WIKI-vejledning.

Lemvig Kommune har desuden ved tilsyn mulighed for at følge op på anvendelsen af bedste tilgængelige teknik, da BAT er dynamisk og hele tiden udvikles i takt med den teknologiske udvikling i landbruget.

4.2. Fodring

Ansøgers beskrivelse

Se BAT-redegørelse i bilag 1

Kommunens bemærkninger og vurdering

Minkfoder leveres til minkfarmere fra fodercentraler, og den enkelte minkavler har ikke i sig selv indflydelse på foderets sammensætning og miljøegenskaber.

Der anvendes ifølge ansøgningen en foderblanding med maksimalt 31 % protein af OE i uge 30 – 47, hvilket ifølge Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse NMK-131-00102 er BAT for minkproduktioner. Det anvendte foder vurderes heraf at leve op til BAT.

4.3. Energi- og vandforbrug

Energiforbrug – ansøgers beskrivelse

Der er stuehus på ejendommen. Energiforbruget beskrevet efterfølgende vil udelukkende være fra minkfarm og gyllepumpe. Vandet på minkfarmen holdes frostfrit ved cirkulation og opvarmning fra elpatron. Elforbruget på ejendommen forventes at

blive på ca. 16.000 kwh, ca. 7.500 kwh til minkfarmen og ca. 8.500 kwh til gyllepumperne.

Der bruges dieselolie eller benzin på farmen til farmens maskiner. Diesel opbevares på ansøgers egen ejendom. Benzin opbevares i 100l godkendt beholder, der opbevares i den nye minkhal. brændstofforbruget på årsbasis forventes at blive på 1.500 liter. Størstedelen anvendes i forbindelse med markdriften. Brændstof til markdriften opbevares ikke på farmen.

Vandforbrug – ansøgers beskrivelse

Vandforsyning til minkfarmen er fra kommunalt vandværk. Der bruges vand til vanding af minkene og rengøring af fodersilo og minkfarm. Vandventilerne er nye og monteret således, at vandspildet er reduceret til et minimum, hvilket også reducerer kravet til opbevaringskapacitet af gyllen. Det totale vandforbrug ses i tabellen nedenfor.

Type (vand)	Forbrug før m³	Forbrug efter m³
Vandforbrug beboelse	0	0
Drikkevand for mink	100	750
Vask af haller	35	75
Vask af fodersilo og maskiner	50	50
Sprøjtning	0	0
Markvanding	0	0
Sum	185	875

Kommunens bemærkninger og vurdering

Energiforbrug

På mange husdyrbrug er der et besparelspotentiale i form af energieffektivisering. I det konkrete tilfælde vurderer Lemvig Kommune dog, at potentialet er begrænset, pga. en begrænset produktionsstørrelse

Det anbefales dog, at ansøger gennemgår ejendommen med en energikonsulent, og herved få klarlagt, om der kan gennemføres relevante energibesparende tiltag på ejendommen.

De enkelte energiselskaber er forpligtede til at rådgive deres kunder om energiforbedringer, og besøg af en energikonsulent kan arrangeres ved at kontakte sin energileverandør.

Vandforbrug

Ejendommen forsynes med vand fra offentligt vandværk.

Det beskrevne vandforbrug i ansøgt drift er inden for det forventede for et husdyrbrug af den søgte størrelse.

4.4. Spildevand herunder regnvand

Vask af fodersilo, rekvisitter mv. opsamles og føres til gyllebeholder.

Regnvand ledes til faskine.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ved etablering af ny bygningsmasse, skal der søges tilladelse til at udlede overfladevand. Ansøgningskema findes på Lemvig Kommunes hjemmeside:

http://www.lemvig.dk/Files/Filer/Teknik_Miljo/blanketter/blanket019.pdf

Lemvig Kommune er tilsynsmyndighed og udfører i den funktion tilsyn med, at håndtering spildevand og regnvand sker efter de gældende regler i Miljøgodkendelsesloven, Husdyrgødningsbekendtgørelsen, Pelsdyrbekendtgørelsen og Spildevandsbekendtgørelsen.

Efterlevelse af disse love og bekendtgørelser vurderes at indeholde tilstrækkeligt grundlag til at sikre en tilfredsstillende håndtering af spildevand og regnvand på ejendommen.

4.5. Affald

Ansøgers beskrivelse

Alt køres på genbrugsplads.

Der opbevares ingen olie- eller kemikalieaffald på minkfarmen.

Selvdøde dyr i løbet af året opbevares i fryser til senere pelsning eller i lukket container til senere afhentning til destruktio- nen. Der føres lister over dødsfald.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at opbevaring af affald skal ske på forsvarlig vis. Ved overholdelse af vilkår, vurderes affaldshåndteringen på ejendommen at være tilfredsstillende.

Vilkår for opbevaring af affald tager udgangspunkt i Lemvig Kommunes Regulativ for Erhvervsaffald 2012. Affaldsregulativet findes på hjemmesiden

<http://www.nomi.dk/nomi/Publikationer/Regulativer.aspx>.

Lemvig Kommune vurderer, at oplag af affaldsfraktioner generelt bør opbevares under tag, beskyttet fra vind og vejr. Det anbefales samtidigt, at de enkelte affaldsfraktioner har deres egen faste oplagsplads, som udgangspunkt for faste og forsvarlige driftsprocedurer for affaldshåndteringen.

Dagrenovationslignende affald er affald fra virksomheder, der er omfattet af definitionen af dagrenovationslignende affald i affaldsbekendtgørelsen.

Dagrenovationslignende affald består blandt andet af:

Affald med en sammensætning som dagrenovation fra husholdninger som køkken- og kantineaffald, emballageaffald fra fødevarer samt affald fra oprydning og rengøring.

Affald som kan give hygiejniske problemer i form af lugt, fluer, skadedyr samt let fordærveligt mad.

Ikke-genanvendeligt farligt affald er affald, der er omfattet af definitionen af farligt affald i affaldsbekendtgørelsen, og som er ikke-genanvendeligt, bortset fra eksplosivt affald.

Ikke-genanvendeligt farligt affald er bl.a.:

- rester af maling
- rester af opløsningsmidler
- lim rester
- spraydåser
- syre- og baserester
- asbest, støvende
- medicinaffald
- PCB-affald
- tungmetal
- forurennet jord

Klinisk risikoaffald er i Bekendtgørelse om affald defineret som affald omfattet af EAK-koderne 18 01 - 18 02 og er nærmere beskrevet i Miljøstyrelsens "Vejledning om håndtering af Klinisk Risikoaffald" nr. 4, 1998.

Ikke-genanvendeligt PVC-affald er typisk blød PVC, såsom:

- Gulvbelægninger og vægbeklædninger af vinyl
- Fodpaneler og fodlister

- Kraftige presenninger og tagfolier
- Ventilationsslanger, armerede slanger, og vandslanger
- Regntøj, gummistøvler og andet blød PVC

Forbrændingseget affald er affald, der er omfattet af definitionen af forbrændingseget affald i affaldsbekendtgørelsen.

Forbrændingseget affald er affald med en positiv brændværdi, bortset fra affald der skal sorteres fra til genanvendelse eller affald som det efter lovgivningen er forbudt at forbrænde.

Eksempler på forbrændingseget affald:

- ikke genanvendeligt træ fra emballager (herunder paller) og forpackninger
- ikke genanvendeligt pap og papir, f.eks. coatede pap- og papirtyper
- ikke genanvendelig plast samt sammensatte materialer mellem plast og andre materialer
- inventar, møbler, tæpper, madrasser og lignende.

Det bemærkes, at olieaffald alene må transporteres fra ejendommen af driftsherre eller af en godkendt transportør.

Håndtering og bortskaffelse af olieaffald er i øvrigt et forhold, som Lemvig Kommune som tilsynsmyndighed fører tilsyn med.

4.6. Driftsforstyrrelser eller uheld

Ansøgers beskrivelse

Udslusning med bagskyl

Et standard bagskylsanlæg er opbygget med 2 pumper. Den ene pumpe er placeret i gyllebeholderen på et hæve/sænke system, således at der via trykslanger / -rør, oftest 110 mm, pumpes tynd gylle fra gyllebeholderen til et jordrør på typisk 250 mm i diameter. Jordrøret er forbundet med gødningsrenderne under burene via faldstammer og har et svagt fald frem mod pumpe 2, der er opstillet i en tørbrønd. Efterhånden som renderne tømmes via faldstammen til jordrøret, vil gyllestrømmen fra bagskylspumpen skylle gyllen til pumpe 2 i tørbrønden, hvorfra den pumpes til gyllebeholderen. Bagskylspumpen er normalt på 1,5 KW og pumpe 2 på 4,6 KW.

Umiddelbart før pumpe 2 er der placeret en ekstra faldstamme, hvori der er 2 elektroder (metalstænger). Når gyllen når op over de 2 elektroder, sker der en kortslutning, som bevirker, at pumpe 2 starter og pumper gyllen videre til gyllebeholderen.

Når gyllen igen er under de 2 elektroder stopper pumpen. Hvis pumpe 2 ikke starter og gyllen stiger yderligere, sikrer en svømmer, at bagskylspumpen stopper.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der opbevares jf. ansøgningen ikke olie, olieaffald, kemikalier eller andre farlige stoffer på ejendommen. Risiko for utilsigtede udslip kan derfor henføres til udslip af husdyrgødning.

Ved den beskrevne drift af bagskylssystemet på ejendommen, vurderes risikoen for gylleudslip at være minimeret.

5. Gødningsproduktion og -håndtering

5.1. Gødningstyper og -mængder

Tabel 3: Oversigt over husdyrgødning i ansøgt drift

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Minkgylle	6.969,6	1.504,33	44,11
Afgasset biomasse	2.300	329	20
Afsat til Mullesgårdvej 31	1.817	392	11,5
Afsat Maabjerg BioEnergy	5.152,59	1.112,32	32,61
I alt til rådighed	2.300	329	20

Ansøgers beskrivelse

Der er på ejendommen en gyllebeholder med en kapacitet på 500 m³. Beholderen er tilmeldt beholderkontrol. Som bufferkapacitet rådes der over en gylletank på 425 m³ på adressen Kjeldervej 5.

Gyllen til Maabjerg bioenergi hentes fra fortanken og den afgas-sede gylle opbevares i gyllebeholderen.

Halm fra burene tilføres gyllebeholder til dannelse af flydelag.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Den afsatte husdyrgødning leveres til Mullesgårdvej 31, 7620 Lemvig og Maabjerg BioEnergy, Nupark 51, 7500 Holstebro.

Lemvig Kommune kan som tilsynsmyndighed kontrollere overførsler af husdyrgødning via bedriftens gødningsregnskab.

Ansøger vurderer, at der er minimum 7 måneders opbevaringskapacitet, da der forventes en gødningsproduktion på 0,4 – 0,5 m³/årstæve. Afsætningen til biogasanlæg sker jævnligt i løbet af året, og den samlede mængde, der afsættes til Maabjerg BioEnergy udgør cirka 75 % af den samlede gylleproduktion.

Husdyrbruget må på den baggrund forventes at kunne opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens § 9 om opbevaringskapacitet. De af ansøger beskrevne 7 måneders opbevaringskapacitet fastholdes som et vilkår i godkendelsen.

Under de givne forudsætninger vurderes det ikke at medføre en forbedret miljøeffekt at have en større opbevaringskapacitet på husdyrbruget. Det er dog afgørende for denne vurdering, at der til stadighed kan afsættes gylle til biogaslæg.

Kan aftale med biogasanlæg ikke opretholdes, må ansøger således påregne at finde alternativ opbevaringskapacitet, hvilket afhængig af den konkrete løsning kan medføre krav om tillægs-godkendelse.

6. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Her vurderes om emissionen af ammoniak fra anlægget, vil være i en sådan mængde, at projektet tilfører eventuelle nærliggende naturområder næringsstoffer, så disse vil gro til i skov og græsser.

Ansøgningen er første gang modtaget hos Lemvig Kommune i 2012. Det generelle ammoniakreduktionskrav er således 30 %. Det fremgår af ansøgningen, at dette krav er opfyldt med 416,59 kg N/år.

6.1. Ammoniak og natur

I www.husdyrgodkendelse.dk er der beregnet en samlet ammoniakemission fra anlægget på 1.468,09 kg N/år, og meremissionen fra anlægget er beregnet til 816,25 Kg N/år.

Omkringliggende natur, som er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3, fremgår af bilag 2.

De herunder nævnte kategoriserede naturtyper er omfattet af særlige ammoniakdepositionskrav, jævnfør beskyttelsesniveauet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, nr. 2.

Kategori 1 natur – ammoniakfølsom natur i N2000 områder

Kategori 1 natur er ammoniakfølsomme naturtyper indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, Natura 2000 - områder.

Anlægget ligger mere end 5 km fra det nærmeste Kategori 1-natur.

Kategori 2 natur – større § 3 områder

Kategori 2 natur er større § 3 naturområder, som er beskyttet gennem § 7, stk. 1 nr. 2 i Husdyrloven.

Der er cirka 4 km til nærmeste kategori 2-natur.

Den totale ammoniaktilførsel på dette naturområde fra husdyrbruget må ikke overstige 1 kg N/ha/år. Det fremgår af ammoniakberegningen i ansøgningen, at der totalt deponeres 0,0 kg N/ha/år på naturarealet fra husdyrbruget i ansøgt drift.

Kategori 3 natur – moser, heder og overdrev

Kategori 3-natur er moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2.

Anlægget ligger cirka 85 meter syd for et moseområde på cirka 1.500 m², som er kategori 3-natur. Det udpegede moseområde omgiver et vandhul på cirka 500 m².

Det fremgår af scenarieberegning foretaget af Lemvig Kommune, at merdepositionen af ammoniak på mosen er 3,2 kg N/ha/år og totaldepositionen er 5,8 kg N/ha/år.

Anlægget ligger cirka 450 meter fra overdrev mod vest. Hertil er merdepositionen beregnet til 0,1 kg N/ha/år.

Habitatvurdering og Bilag IV-arter

Kommunen skal vurdere på alle planer og projekter om, hvorvidt de kan skade de arealer og arter, der er beskyttede i Natura 2000-områder.

Natura 2000-områder og arter er udpegede på internationalt plan, og de forskellige EU-lande er ansvarlige for, at de ikke tager skade af den menneskelige aktivitet i landet.

Den Europæiske Union vedtog i 1992 et direktiv, som havde til hensigt at fremme beskyttelsen af de mest truede naturtyper, svampe-, plante- og dyrearter i Europa. I daglig tale kaldes det for "habitatdirektivet", og det pålægger de nationale regeringer at udpege områder, der indeholder truede eller sårbare arter og deres levesteder. Til direktivet findes et bilag, som nævner 230 dyrearter, 483 plantearter og 198 biotoper, der skal beskyttes.

Natura 2000-områderne består af habitatområder med særlig værdifulde naturtyper, dyre- og plantearter og af fuglebeskyttelsesområder med særlige fugle.

I bilag IV til Habitatdirektivet er listet en række dyrearter samt få plantearter, som skal beskyttes. Ligeledes er arternes yngle-

og rasteområder beskyttede. Beskyttelsen gælder uanset hvor arterne forekommer, dvs. både indenfor og udenfor Natura 2000-områder.

Screening

Husdyrbruget ligger mere end 5 km fra de nærmeste Natura 2000-områder, som mod syd er Natura 2000 område nr. 65 (Nissum Fjord), mod øst nr. 224 (Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage) og mod nord nr. 28 (Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø)

Natura 2000-område 65 indeholder Habitatområde nr. 58 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 38.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er i Lemvig Kommune hovedsageligt strandengene hele vejen rundt om fjorden samt nogle få sure overdrev syd for udløbet af Bækmarksbro Å. Truslerne for strandenge er uhensigtsmæssig hydrologi (udtørring), mindre saltpåvirkning, tilgroning som følge af for stor næringsstofpåvirkning og invasive arter. Truslerne for de sure overdrev er hovedsageligt tilgroning som følge af manglende naturpleje. Derudover er der arterne laks, odder og lampret, som bl.a. er afhængige af optimal vandkvalitet.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 38 drejer sig i Lemvig Kommune om knopsvane, kortnæbbet gås, krikand, lysbuget knortegås, pibeand, sangsvane, spidsand, alm. ryle, dværgterne, rørvagtel og spiltterne. Truslerne for disse arter er bl.a. forstyrrelser især i yngleperioden, prædation, tilgroning og fragmentering af naturarealer der tidligere har været plejet og dermed egnet sig til yngle- og rasteområde for fuglene.

Natura 2000-område 224 udgør et samlet areal på 563 ha og består af Habitatområde 224.

Udpegningsgrundlaget for Habitatområde 224 er bl.a. tør og våd hede, tidvis våd eng, hængesæk og brunvandet sø samt arterne bæklampret og odder. Truslerne for hedearealer, tidvis våd eng og hængesæk er næringsstofbelastning, fragmentering, invasive arter og tilgroning.

Arterne bæklampret og odder er begge følsomme overfor forstyrrelser og afhængige af god biologisk vandløbskvalitet.

Natura 2000-område 28 udgør et samlet areal på cirka 33.000 ha og består af Habitatområde H28 og Fuglebeskyttelsesområderne F23, F27, F28 og F39. Af disse ligger H28, F28 og F39 inden for 10 km af husdyrbruget.

Udpegningsgrundlaget for Habitatområde 28 er i Lemvig Kommune hovedsageligt strandengene ved Plet Enge og på Harboø-

re Tange. Truslerne for disse strandenge er uhensigtsmæssig hydrologi (udtørring), mindre saltpåvirkning, tilgroning som følge af for stor næringsstofpåvirkning og invasive arter.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 28 drejer sig i Lemvig Kommune om Hvinand og Toppet Skallesluger, som begge er trækfugle i området. Truslerne for disse arter er hovedsagelig forstyrrelser især i yngleperioden (maj-juli), prædation og forurening af fjorden så fødegrundlag (muslinger, snegle, fisk, krebs og vandplanter) forsvinder.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 39 drejer sig i Lemvig Kommune hovedsageligt om Alm. Ryle, Brushane, Klyde og Hav- og Dværgterne. Truslerne for disse arter er bl.a. forstyrrelser især i yngleperioden, prædation, tilgroning og fragmentering af naturarealer der tidligere har været plejet og dermed egnet sig til yngle- og rasteområde for fuglene.

Natura 2000 områderne 28 og 224 ligger cirka 10 km fra ejendommen og beskrives ikke yderligere i godkendelsen. Natura 2000-område 65 ligger cirka 6 km fra ejendommen og er nærmere beskrevet i bilag 4.

Der ligger en enkelt vandhul på cirka 500 m² cirka 85 meter nord for ejendommen. Der er ikke andre vandhuller eller vandløb i en radius af 500 meter omkring husdyrbruget. Vandhuller kan være potentielle levesteder for Stor Vandsalamander, Spidssnudet Frø og Strandtudsen.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Kategori 1-natur

Da afstanden til nærmeste Kategori 1-natur er mere end 5 km, vurderes det uden videre beregninger, at totaldepositionen ligger langt under afskæringskriteriet på 0,2 kg N/ha/år..

Kategori 2-natur

Totaldepositionen på nærmeste kategori 2-natur er beregnet til 0,0 kg N/ha/år, og afskæringskriteriet på 1 kg N/ha/år er dermed overholdt.

Kategori 3-natur

Merdepositionen på nærmeste kategori 3-natur er beregnet til 3,2 kg N/ha/år, og overskrider dermed en merdeposition på 1 kg N/ha/år. Dette afskæringskriterium kan dog lempes efter en konkret vurdering.

Mosen er konkret besigtiget af Lemvig Kommune, og det er her konstateret, at en merdeposition på 3,2 Kg N/ha/år ikke vil indebære risiko for en tilstandsændring af mosen, da mosen er stærkt eutrofieret og uden egentlig naturværdi. Der er ikke re-

gistreret positive indikatorarter og mosen er mod nord tilgroet med mindre træer og buske.

Afskæringskriteriet er overholdt til overdrev 450 meter mod vest.

Lemvig Kommune har ikke kendskab til andre projekter, som i sammenhæng med dette projekt, vil kunne påvirke Natura 2000-områder.

Det konkrete projekt ligger mere end 5 km fra Natura 2000-områderne 65, 28 og 224. På baggrund af, at totaldepositionen af ammoniak på nærmeste kategori 2-natur er 0,0 kg N/ha/år, vurderes projektet ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter, at udgøre en risiko for en skadevirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne 65, 28 og 224.

Lemvig Kommune har konkret besigtiget vandhullet nord for ejendommen. Der er ikke registreret bilag IV-arter ved besigtigelsen. Merdepositionen på 3,2 kg N/ha/år vurderes ikke at bewirke en tilstandsændring af den omkringliggende mose, som følge af, at mosen i dag er stærkt eutrofieret og uden egentlig naturværdi. Vandhullet vurderes på samme vis at være stærkt påvirket af næringsstoffer i dag, og at en merdeposition på 3,2 kg N/ha/år på vandhullet i sig selv ikke har væsentlig betydning for naturtilstanden, herunder potentialet for yngle- og rastesteder for Bilag IV-arter.

Totaldepositionen på overdrevet cirka 450 meter vest for ejendommen er på 0,2 kg N/ha/år, og det vurderes jf. nedenstående, at Bilag IV-arter og ammoniakfølsomme arter i øvrigt ikke påvirkes af det søgte projekt.

Natur- og Miljøklagenævnet udtaler i afgørelsen NMK- 132-00047 m. fl.:

Ammoniakdeposition på områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3

Ved vurderingen af, om udvidelse af et husdyrbrug kan føre til tilstandsforandringer i et nærliggende § 3 område, må der efter Natur- og Miljøklagenævnets opfattelse tages udgangspunkt i, om det ansøgte vil indebære en merdeposition på mindre end 1 kg N/ha/år. I givet fald vil det ansøgte efter den tilgængelige viden ikke medføre nogen tilstandsændring, uanset hvilken tilførsel der sker samlet set til området på ansøgningstidspunktet.

Hvis der vil være en mertilførsel på mere end 1 kg N/ha/år forbundet med det ansøgte, må kommunen vurdere, om denne mertilførsel kan medføre tilstandsændringer. Vurderingen må ske under hensyn til områdets tilstand, viden om andre kilder til kvælstoftilførsel til området og oplysninger om baggrundsdepositionen i kommunen. Hvis der ikke fo-

religger tilstrækkelige og opdaterede oplysninger om områdets tilstand, må dette efter nævnets opfattelse besigtiges af kommunen.

På baggrund af Nævnets udtalelse og beliggenheden af Natura-2000-områderne mere end 5 km fra ejendommen, udføres der ikke en videre konsekvensvurdering for projektets påvirkning af Natura 2000-område 65, 28 og 224.

6.2. Lugt

Husdyrbrugets primære kilder til lugt er det opstaldede dyrehold, gødningsrender, fodersiloer og gyllebeholder.

I perioden fra slutningen af april til starten af november er der hvalpe på farmen, og lugtbidraget fra minkfarmen er størst i denne periode og stigende mod pelsning i oktober/november måned.

Vurderingen af lugtgener fra mink vanskeliggøres af, at der ikke foreligger tilstrækkeligt dokumenterede standardlugtemissionsværdier for mink. Miljøstyrelsen angiver dog på deres hjemmeside en vejledende emissionsværdi pr. årstæve på 6 OUE/s, som også anvendes i lugtberegningerne i det digitale ansøgningssystem.

I det digitale ansøgningssystem er afstandskravet for lugt beregnet til byzone, samlet bebyggelse og nabobeboelse. Lugtgenafstandene er beregnet for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen.

Afstandskravet til byzone er 112 meter.

Afstandskravet til samlet bebyggelse er 92 meter.

Afstandskrav til nabobeboelse er 56 meter.

Pelsdyrbekendtgørelsen indeholder et generelt forbud om udvidelse inden for 100 meter af nabobeboelse og 200 meter til byzone.

Nærmeste nabobeboelse ligger cirka 182 meter fra ejendommen, og der er 1.000 meter til samlet bebyggelse og over 2 km til byzone.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det konstateres at Husdyrlovens beskyttelsesniveau for lugt, samt afstandskrav i Pelsdyrbekendtgørelsen er overholdt med god margen, og der forventes ikke væsentlige lugtgener som følge af det søgte projekt.

6.3. Fluer og skadedyr

Der er risiko for fluegener fra minkfarme, hvis der ikke er fokus på en grundig forebyggende indsats.

De primære kilder til fluer er minkgødning i gødningsrender og sand under bure. Desuden kan fluer have gunstige betingelser i flydelag på gyllebeholdere og møddingsplads.

Ansøgers beskrivelse

Fluer:

De forebyggende foranstaltninger ved fluebekæmpelse består hovedsagligt i at forhindre, at fluerne klækkes i gødning og sand under burene. Fluer bekæmpes efter reglerne i Pelsdyrbekendtgørelsen, hvor det fremgår at rensning under burene sker en gang pr måned.

Rotter bekæmpes ved aftale med et godkendt firma.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det kan ikke afvises, at der periodevis kan opstå fluegener ved den ansøgte drift.

Tilsynsmyndigheden kan på baggrund af en konkret vurdering påbyde særlige indsatser til forebyggelse af fluegener. Tilsynsmyndigheden kan eksempelvis undersøge antallet af fluelarver i sand under minkbure. Vurderer tilsynsmyndigheden, at antallet af fluelarver er uacceptabelt, kan det kræves, at der gøres en skærpende indsats mod fluer.

På baggrund af de håndhævelsesmuligheder Lemvig Kommune har som tilsynsmyndighed, vurderes det, at ejendommen kan drives uden væsentlige gener i form af fluer og skadedyr.

6.4. Transport

Transport til ejendommen sker via Pugholmvej.

Ansøgers beskrivelse

Transporter	Før udvidelse antal/år	Efter udvidelse antal/år
Foder	288	288
Fyringsolie/brændstof	1	2
Levering af dyr til pelsning	10	10
Afhentning af døde mink	1	1
Diverse sækkevarer mv.	5	5

Gyllekørsel	20	40
Dagrenovation	Kommunalordning	Kommunalordning
Maksimalt i alt	325	346

Fodertransporter:

Perioden; 1/3 – 18/4 2010 produceres der 4 dg; man, ons, fre, lør = 7 uger x 4 = 28

Perioden 19/4 – 9/5 2010 produceres der; 6 dage, ej søndage. = 3 uger x 6 = 18

Perioden 10/5 – 7/11 2010 produceres der; 7 dage. 26 uger x 7 = 182

Perioden 8/11 – 5/12 2010 produceres der 6 dage, ej søndage 4 uger x 6 = 24

Perioden 6/12 – ultimo feb. 2011 produceres 3 dg. Man, ons, fre. 12 uger x 3 = 36

Total = 288 i alt

Levering af kroppe og fedt til godkendt virksomhed er koncentreret til pelsningsperioden i november – december og ultimo marts. Dette foregår fra pelsriet og er derfor ikke nærmere beskrevet. Planlægning af transport af de aflivede mink sker i samarbejde med pelsriet.

Halm til farmen transporteres i forbindelse med høstperioden. Antallet af transporter vil stige i takt med udvidelse af dyrehold, da halmforbruget er ca. 10-15 kg/tæve. Efter udvidelsen vil halmforbruget være på ca. 23 tons halm. Gylletanken ligger forholdsvist centralt i forhold til farmen. Gyllen afhentes i lukket vogn og køres til biogas.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Antal af transporter til og fra Pugholmvej 32, samt vogntogenes størrelser forventes ikke at blive nævneværdigt forandrede som følge af udvidelsen.

Der må dog forventes en større produktion af husdyrgødning, som medfører flere transporter af husdyrgødning fra ejendommen.

Det samlede antal transporter i ansøgt drift vurderes ikke at medføre væsentlige gener hos de omkringboende.

6.5. Støj

Ansøgers beskrivelse

Støjkilderne er den almindelige transport og maskiner på minkfarmen, samt i pelsningssæsonen i november/december og sidst i marts.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der forventes ikke væsentlige støjgener fra husdyrbruget i forbindelse med den daglige drift.

Miljøgodkendelsen indeholder vilkår om støj. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der er stor sandsynlighed for, at støjgrænserne overskrides, er husdyrbruget pålagt at udføre støjmålinger. Kan støjvilkår ikke overholdes, har tilsynsmyndigheden mulighed for at påbyde støjreducerende foranstaltninger udført.

6.6. Støv

Ansøgers beskrivelse

De primære årsager til støv på en minkfarm er de hår som udvikles under minkens pelsskifte og halmrester.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der vurderes ikke at være en væsentlig støvpåvirkning fra husdyrbruget.

Der henvises til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

6.7. Lys

Ansøgers beskrivelse

Mink tåler ikke påvirkning af kunstigt lys, hvilket betyder, at der ikke etableres væsentlige lyskilder på farmen.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det vurderes, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn.

7. Påvirkning fra arealerne

7.1. Arealoversigt

Ejede og forpagtede arealer til Pugholmvej 32 ses i bilag 3.

7.2. De generelle beskyttelsesniveauer

Der er et samlet udbringningsareal (ejede og forpagtede arealer) til Pugholmvej 32 på 15,27 ha. Der indgås aftale med Lemvig Biogasanlæg om overførsel af husdyrgødning.

Nedenstående tabel viser hvordan bedriftens arealer er sammensat og hvor mange hektar, der ligger i udpegede og følsomme områder.

Der anvendes sædskifte S2 på lerjord og sædskifte S4 på sandjord.

Tabel 5: Oversigt over udbringningsarealerne

Mark nr.	Ha	NO Ha	NIII Ha	NFI Ha	PO Ha
1a	2,62	0,00	2,62	2,62	2,62
2a	0,83	0,00	0,83	0,83	0,83
3a	0,28	0,00	0,28	0,28	0,28
4a	2,06	0,00	2,06	2,04	2,06
5a	3,3	0,00	3,3	3,3	3,3
6a	0,15	0,00	0,15	0,15	0,15
7a	2,2	0,00	2,2	0,00	2,2
8a	1,8	0,00	1,80	0,00	1,80
9a	0,96	0,00	0,96	0,96	0,96
10a	0,47	0,00	0,47	0,34	0,47
11a	0,60	0,60	0,00	0,00	0,60
Total	15,27	0,60	14,67	10,52	15,27

Jordbundstype

14,67 ha af udbringningsarealerne er sandjord (JB-4), de øvrige 06 ha er lerjord (JB7).

Sædskifte

Det er i ansøgningen angivet, at arealerne drives med standardsædskifterne S2 og S4. Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der ikke afviger fra referencesædskiftet (og sædskiftet derfor ikke er brugt som virkemiddel) vurderes det, at der ikke er behov for, at stille vilkår om anvendelse af et specifikt sædskifte.

Nitratklasser

Udbringningsarealerne ligger i Nitratklasse 0 og III. For at imødegå beskyttelsesniveauet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, indgår det i det søgte projekt, at udbringningsarealerne drives med 7 % ekstra efterafgrøder ud over det generelle efterafgrødekrav. Udvaskningskravet er overholdt, jævnfør ansøgningsskema 46862.

Fosforklasser

Udbringningsarealerne ligger alle i Fosforklasse 0. Projektet indebærer ikke særlige virkemidler til at imødegå fosforudvaskning, og beskyttelsesniveauet for fosfor, jævnfør Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, er overholdt.

Drikkevandsinteresser

I alt cirka 10,5 ha ligger i nitratfølsomt indvindingsområde (NFI).

Beskyttelsesniveauet for NFI i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er overholdt.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det fremgår af ansøgningen, at de generelle beskyttelsesniveauer for udvaskning af nitrat til overfladevand og grundvand, samt udvaskning af fosfor til overfladevand, er overholdt.

Supplerende miljøregulering, som Randzonenlovens krav om 10 meter randzone langs vandløb, forventes at give en forøget tilbageholdelse af næringsstoffer.

Udbringningsarealerne ligger ikke i særligt sårbare områder, såsom Natura-2000 områder, fredede områder eller lignende, og alle udbringningsarealerne har i en årrække været drevet i almindelig omdrift.

Det bemærkes, at afskæringskriterierne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 omfatter ammoniakfordampning fra stald og lager. Fordampningen fra udbringningsarealer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning er som udgangspunkt ikke reguleret af afskæringskriterierne i bilag 3.

Lemvig Kommune vurderer ud fra ovenstående, at der ikke er grundlag for at skærpe beskyttelsesniveauerne for udbringningsarealerne, eller at stille skærpede krav til udbringningsmetoder af husdyrgødning.

I forhold til anvendelsen af BAT ved anvendelse af husdyrgødning henvises der til, at Miljøstyrelsen i de vejledende BAT-standardvilkår beskriver, at udbringning af husdyrgødning anses for BAT, når gældende regler for udbringning overholdes.

Før end den søgte arealdrift kan godkendes, skal der foretages en vurdering af udvaskningen i forhold til afskæringskriterierne for arealer som afvander til særligt sårbare Natura 2000-områder. Det skal således eftervises, at påvirkningen af nitrat og fosfor fra husdyrbruget ikke medfører risiko for skadevirkninger på Natura 2000-områder.

7.3. Habitatvurdering

Udbringingsarealerne ligger udenfor Natura 2000-område.

Udbringingsarealerne i projektet afvander til Natura-2000 område nr. 65, Nissum Fjord, som er beskrevet i bilag 4.

7.3.1. Nitrat til overfladevand

Miljøstyrelsen har med notatet Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven fra den 24. juni 2010, Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk fra den 28. feb. 2011 med supplerende ændringer udarbejdet en vejledning til brug for kommunerne til vurdering af, hvorvidt ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven er i overensstemmelse med reglerne i habitatbekendtgørelsen eller vil medføre en væsentlig påvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser, jf. også husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11 stk. 2-6.

Afskæringskriterierne er fastlagt på baggrund af Faglig rapport fra Danmarks Miljøundersøgelser nr. 787: "Effekter af øgede kvælstoftilførsler på miljøet i danske fjorde".

Kriterierne i Miljøstyrelsens notat er opstillet for, hvornår et husdyrbrugs andel af den samlede nitratudvaskning til et vandområde (fjorde, bredninger, bugte og kystnære områder) kan udelukkes at have skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskningen, herunder Natura 2000-områder og på levesteder og yngle- og rasteplasser for beskyttede arter:

(afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter)

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således,

at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

(afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv)

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Ved vurderingen af om ovennævnte afskæringskriterier er overholdt, skal der i praksis først foretages en vurdering/screening af om det ansøgte i kumulation med andre planer og projekter vil kunne have en skadevirkning jf. pkt. 1A-C. I givet fald den samlede nitratudvaskning til det aktuelle vandområde er faldende eller stagnerende (fordi andre forhold har medført en øget nitratudvaskning til det aktuelle vandområde), vil det ansøgte ikke i kumulation med andre projekter og planer have en væsentlig virkning eller skadevirkning på det aktuelle vandområde.

Herefter foretages en vurdering/screening af om det ansøgte i sig selv vil have en væsentlig virkning eller skadevirkning jf. pkt. 2A-B. Til brug for denne vurdering foretages en beregning af nitratudvaskningen fra det ansøgte, der stammer fra husdyrgødningen. Såfremt nitratudvaskningen udgør mindre end 5 pct./1 pct. af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle vandområde, vil det ansøgte ikke i sig selv have en væsentlig virkning eller skadevirkning på det aktuelle vandområde.

I den såkaldte Waddensee-dom anvendes forsigtighedsprincippet, når det drejer sig om beskyttelsen af Natura-2000 områderne. Det vil sige, at i tilfælde af tvivl om, hvorvidt et konkret projekt vil påvirke et Natura 2000 område væsentligt, udløser dette en konsekvensvurdering. EF-domstolen tolker begrebet "væsentligt" som "når det på baggrund af objektive kriterier (i screeningen) ikke kan udelukkes, at projektet risikerer at skade bevaringsmålsætningen for lokaliteten", samt at "et projekt kun tillades, når det ud fra et videnskabeligt synspunkt, uden rimelig tvivl, kan fastslås at der ikke er sådanne virkninger".

Dette screeningsafsnit skal belyse hvorvidt ovennævnte afskæringskriterier er overholdte. Hvis kommunen ikke i screeningen kan påvise, at projektet ikke påvirker Natura 2000 området, skal der laves en konsekvensvurdering, hvor der er mulighed for at stille skærpede vilkår ved brug af bilag 4 i godkendelsesbekendtgørelsen.

Jævnfør oplysninger om dyretrykkets udvikling på <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm> kan Lemvig Kommune konstatere, at husdyrtrykket er faldet fra 26.069,8 DE i 2007 til 25.158,5 DE i 2012 i oplandet til Nissum Fjord (Yder Fjord), hvor cirka 15 ha af udbringningsarealerne ligger. Dyretrykket er ligeledes faldende set som et glidende gennemsnit over to og tre værdier. Lemvig Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning, som i samme periode er forøgede.

De resterende cirka 0,6 ha ligger i opland til Dybe Å, der afvander direkte til Vesterhavet uden at påvirke udpeget Natura 2000 overfladevand.

I forhold til afskæringskriterium pkt. 2 er der foretaget en beregning af den samlede nitratudvaskning fra det ansøgte udspretningsareal i de respektive kystoplande, som efterfølgende er holdt op imod den samlede nitratudvaskning fra hele oplandet til Nissum Fjord (Yder Fjord):

Flynder Å (Yder Fjord, Nissum Fjord)	
Opland til Natura 2000 området, ha	30.327
Dyrket areal i oplandet til Natura 2000 området, ha	19.713
Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen), pct.	0-50 (25)
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig), kg N/ha/år*	78
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området, kg N/år (78 x 0,75 x 19.713)	1.153.184
Udvaskning fra øvrigt opland (standard), kg N/år (10 x 0,75 x 10.614)	79.608
Udvaskning i alt fra opland kg N/år (1.153.184 + 79.608)	1.232.793
Pugholmvej 32	
Reduktion (som ovenfor), pct.	25
Areal til udspredning i alt, ha	15
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år (76,2 - 75,7)**	0,5
Samlede påvirkning til Natura 2000 området, kg N/år (15 x 0,5 x 0,75)	5,625
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, pct. (2,3/1.232.184 x 100)	0,0005

** Oplandet er praktisk talt udelukkende sandjord. Standardudvaskningen for sandjord er 78 kg N/ha/år, jævnfør Miljøstyrelsens notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevand.*

***beregnet i husdyrgodkendelse.dk*

Den samlede udvaskning fra udbringningsarealer i opland til Nissum Fjord er beregnet til 5,625 kg N/år. Sammenholdt med den samlede kvælstofudvaskning fra hele kystoplandet på 1.232.793 kg N/år udgør udvaskningen fra udspretningsarealet 0,0005 %.

Udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin, og derfor må husdyrbrugets arealer jævnfør afskæringskriterierne ikke udgøre mere end 1 % af den samlede nitratudvaskning.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Idet husdyrtrykket i DMU kystoplandet Nissum Fjord ikke er steget set i forhold til det registrerede husdyrtryk i 2007, samt at Lemvig Kommune ikke er bekendt med forøget udvaskning af nitrat til overfladevand fra andre aktiviteter i oplandet, vurderes det, at den samlede nitratudvaskning fra oplandet til Nissum Fjord er faldende og således vurderes det ansøgte ikke i kumulation med andre projekter og planer at have en væsentlig virkning eller skadevirkning på Natura 2000 område nr. 65 – Nissum Fjord.

Der er i vurderingen ikke inddraget gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra oplandet.

Det er endvidere beregnet, at nitratudvaskningen fra udbringningsarealerne i samme kystopland udgør mindre end 1 % af den samlede nitratudvaskning fra oplandet til Nissum Fjord.

Derfor vurderes det, at det ansøgte ikke i sig selv vil have en væsentlig virkning eller skadevirkning på Natura 2000 område nr. 65.

Samlet set vurderes det, at det ansøgte hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil give anledning til væsentlig miljøpåvirkning af overfladevand i Natura 2000-område 65.

7.3.2. Fosfor til overfladevand

Den tilgængelige forskningsbaserede viden om udvaskning af fosfor fra udbringningsarealer er begrænset. Erosionsbetingede

tab, brinkerosion og udvaskning via drænedede lavbundsjorder udgør de væsentligste risici for fosfortab til vandmiljøet. Lavbundsarealer, skrånende arealer, grøftede eller drænedede arealer samt arealer, der ligger tæt på søer og vandløb, er således risikoarealer.

For jorder der hverken er lavbundsarealer, kunstigt drænedede eller erosionstruede, er udvaskning det største risikoelement. Selv om fosfortabet fra landbrugsjorden til vandmiljøet – set i forhold til landbrugsjordens fosforpulje (i gennemsnit 4.700 kg P/ha) er begrænset (0,3 – 0,5 kg P/ha) kan det være kritisk for vandkvaliteten i specielt søer og fjorde¹ På højbundsarealer er jordens fosforbindingskapacitet generelt stor. Efterhånden som jorden mættes med fosfor, falder bindingskapaciteten, og fosforkoncentrationen i jordvæsken stiger. Dermed stiger også risikoen for udvaskning til vandmiljøet. De største tabsposter af fosfor stammer fra brinkerosion, cirka 50 % af det dyrkningsbetingede fosfortab², mens fosfortab fra drænedede jorder er en anden stor tabspost. I et tre-årig forskningsprojekt³ i Odense Å blev det målt hvordan fosfor var bundet i suspenderet jord. Fosfor i suspenderet jord er på alle årstider primært bundet til jernforbindelser med et gennemsnit på 59 %. Jernbundet fosfor og let absorberet fosfor er umiddelbart biotilgængelige i søer og fjorde.

Risikoarealer defineres som arealer, hvor der generelt er øget risiko for tab af fosfor til vandmiljøet ved udvaskning, jorderosion og overfladeafstrømning. Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for fosforoverskud til overfladevande, skal der stilles krav afhængig af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Derudover skal terrænhældningen også tages med i risikovurderingen.

Det søgte projekts fosforbelastning af Nissum Fjord er beregnet ud fra Miljøstyrelsens Wiki-vejledning, [http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Fosfor.ashx#Husdyrvejledning.Fosfor+-+Vurdering Konkret vurdering af påvirkning af overfladevande med fosfor 5](http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Fosfor.ashx#Husdyrvejledning.Fosfor+-+Vurdering+Konkret+vurdering+af+påvirkning+af+overfladevande+med+fosfor+5).

Flynder Å (Yder Fjord, Nissum Fjord)	
19.713 ha landbrugsareal (kg P)	3.943
10.614 ha udyrket areal (kg P)	849
Øvrige kilder, eks. bebyggelse (kg P)	0
Samlet belastning (kg P)	4.792
Pugholmvej 32	

¹ Rapport fra fosforfokusgruppen, VMPIII, 2004

² Jf. materiale udarbejdet i fbm. Forarbejdet til VMPIII(Poulsen og Rubæk, 2005)

³ VMPIII forskningsprojekt BUFFALO-P

Areal (ha)	15
Overskud per hektar (kg P/ha)	6,2
% forøgelse i godkendelsesperioden ((6,2 kg P x 8 år)/(2.000/100))	2,48
Worst case udvaskning (kg P/ha)	1
Worst case påvirkning fra husdyrbruget: 15 ha x 1 kg P/ha = 15 kg P, (15 kg P/100) x 2,48	0,372
Husdyrbrugets del af påvirkningen (%)	0,008

Belastningen fra øvrige kilder er ukendt, af hensyn til et forsigtighedsprincip, er denne belastning sat til 0.

Projektet udgør således maksimalt en belastning svarende til 0,008 % af den samlede fosforbelastning i Nissum Fjord.

Lemvig Kommune har udført en konkret risikovurdering af de enkelte marker i det søgte projekt, hvor det er kortlagt, at ingen af arealerne grænser direkte op til vandløb eller søer.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Lemvig Kommune vurderer, at en fosforudvaskning på 0,008 % af den samlede udvaskning til Habitatområde 65 ikke i sig selv udgør en risiko for skadevirkning på udpegningsgrundlaget.

Ved fosforrisikovurderingen af arealerne inddrages det, at Randzonenloven stiller krav om 10 meter randzone langs vandløb og søer større end 100 m². På den baggrund og ud fra konkret vurdering af udbringningsarealerne, vurderes der ikke at være udbringningsarealer med særlig risiko for fosforudvaskning til vandmiljøet.

8. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

EF-Habitatdirektivet fra 1992 rummer i sin artikel 12 en forpligtelse til at sikre en streng beskyttelsesordning for en række dyr og planter overalt i landet, dvs. uanset om de forekommer indenfor et beskyttelsesområde eller udenfor; disse arter fremgår af direktivets bilag IV, de såkaldte bilag IV-arter.

For bilag IV-arter gælder således, at deres yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og derfor er aktiviteter ikke tilladte, som kan udgøre en trussel for den enkelte art.

Det bemærkes, at fugle behandles særskilt i EF-fuglebeskyttelsesdirektivet.

I den daglige drift og hovedsagelig ved driftsændringer er det lodsejerens eget ansvar at være opmærksom på ikke at skade eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder. Det gælder også selv om myndighederne ikke har oplyst lodsejeren om, at der er konkrete forekomster af bilag IV-arter i området. Overtrædelser kan straffes efter regler i Naturbeskyttelsesloven og Jagt- og Vildtforvaltningsloven. Hvis en lodsejer har planer om at gennemføre en aktivitet, der kræver tilladelse, godkendelse eller lignende er det myndighedens ansvar at sikre, at de godkendte aktiviteter ikke vil skade yngle- eller rasteområder.

Ejendomsbeskrivelse

Til husdyrbruget ejes cirka 15,3 ha omdriftsarealer, samt bygningsmasse, interne veje mv.

Det søgte projekt på Pugholmvej 32 omfatter udvidelse af husdyrbruget, samt godkendelse af fortsat arealdrift af bedriftens omdriftsarealer.

Bilag IV-arter

På baggrund af faglig rapport nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt kommunens øvrige kendskab vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV kan tænkes at have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring ejendommen.

Det drejer sig om damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, sydflagermus, trolldflagermus, dværgflagermus, birkemus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og strandtudse.

Odder, damflagermus, vandflagermus og trolldflagermus er optaget på rødlisten 1997 som sårbare. Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akut truede, sårbare eller sjældne i den danske natur.

Arterne er gennemgået nedenfor:

Flagermus: Der er ikke skovbevoksninger eller større åbne vandflader i umiddelbar nærhed af husdyrbruget. Der er ikke et væsentligt potentielt fødegrundlag for de insektædende flagermus på eller omkring husdyrbruget.

Birkemus: Birkemusen findes i to hovedbestande, en i det vestlige Limfjordsområde samt en i det sydlige Jylland. Birkemus forekommer i en stor variation af levesteder, hvoraf de vigtigste synes at være fugtige områder i forbindelse med vandløb eller fjorde samt tilstødende tørre arealer.

Birkemus er fundet i en række forskellige naturtyper: ferske enge, strandenge, overdrev, ekstensivt dyrkede marker, heder, moser, vældområder, fjordskrænter og nogle steder endda i plantager og skove. De træk, som går igen på de fleste sommeropholdssteder, er en høj grad af fugtighed og et tæt urtelag. Det fugtige element kan udgøres af vandløb, væld, moser eller fugtige arealer ud til en fjord.

Overdrev mod vest er potentielt levested for birkemusen.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland. Odderen knytter sig primært til moser, krat, skov eller andre naturområder med et højt naturindhold. Den findes i såvel stillestående som rindende vand, og både i saltvand og ferskvand, især i søer og moser med store rørskovsområder.

Der er ikke potentielle raste- eller levesteder for odderen inden for bedriftens arealer.

Spidssnudet frø:

Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk. Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. En stor del af spidssnudet frøs yngle- og rasteområde, men langt fra alle, er omfattet af Naturbeskyttelsens § 3. Ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder omfatter rydning, opfyldning til byggeri, belastning med spildevand og fragmentering på grund af veje.

Forekomst i vandhul nord for ejendommen kan ikke afvises, men ved besigtigelse i efteråret 2013 er der ikke fundet spor af spidssnudet frø, og vandhullets omgivelser er ikke umiddelbart

gunstige leveområder for frøen. Forekomst må vurderes som usandsynlig.

Strandtudse: Strandtudsens yngle- og rasteområde vil ofte være vandhuller, enge og strandenge, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Gødskning og vandstandssænkning er væsentlige trusler. Hvis levestedet gødes eller tilføres gødningsstoffer udefra, kan vegetationen blive så frodig, at den ikke længere holdes tilstrækkelig kort ved for eksempel afgræsning.

Hvad angår vandstand kan 5-10 cm til eller fra, være afgørende for, at vandsamlingen udtørres på det rette tidspunkt. Det betyder for eksempel, at hvis en grøft i nærheden udsættes for hårdhændet oprensning, så grøftens bund uddybes med 5-10 cm, så kan det være nok til at tudserne ikke længere kan gennemføre ynglecycklus.

Vandhullet mod nord og den omgivende mose er så stærkt eutrofieret, at det ikke vurderes at være et sandsynligt potentielt levested for strandtudsens.

Markfirben: Markfirben findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejstrækninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger, som er af altafgørende betydning for den. Ynglesuccesen er betinget af, at æglægningen kan finde sted i varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter.

Stor vandsalamander: Der er enkeltfund spredt over kommunen.

Stor vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellig størrelse. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m². Arten er følsom overfor forurening af vandhullerne, overskygning af vandhuller og udsætning af fisk. Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen for at bestanden kan klare sig på længere sigt. Som hovedregel yngler den ikke i vandhuller med hundestejler og andre fisk. Nogle steder gør tæt undervands- og flydebladsvegetation det muligt, at nogle af larverne kan gemme sig for fiskene. Den kræver forholdsvis rent vand. Stor vandsalamander er som regel meget stedfast i forhold til ynglestedet.

Næringsberigelse som følge af gødningspåvirkning forringer yngleområderne. Dårlig vandkvalitet som følge af næringsberigelse har en meget markant skadelig virkning på salamandre-

nes ynglesucces. Derudover kan næringsberigelsen betyde, at vandhullerne hurtigt gror til.

Vandhullet nord for ejendommen vurderes på grund af eutrofiering ikke at være et potentielt levested for vandsalamanderen.

Andre dyre- og plantearter

Lemvig Kommune er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets udbringningsarealer.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Udbringning af husdyrgødning på bedriftens arealer i omdrift vurderes ikke at medføre tilstandsændringer i skovbevoksninger eller at påvirke fødegrundlaget for flagermus. Projektet vurderes således ikke at udgøre en risiko for at forringe fødegrundlag, leve- eller rastesteder for flagermus.

Det søgte projekt indebærer drift af landbrugsarealer, som alt overvejende ligger på tør og drænet jord, som ikke opfylder betingelserne for birkemusens levesteder. Projektet vurderes derfor ikke at udgøre en risiko for birkemusen.

Det vurderes, at odderen med sin levevis næppe er truet af projektet, da der ikke sker opsplitning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder eller forstyrrelser ved anlægsarbejder.

Udbringningsarealerne inddrager ikke arealer, der tidligere har været vådområde, og projektet i sig selv vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for spidssnudet frø, stor vandsalamander eller strandtudse.

Udbringningsarealerne inddrager ikke arealer, der er egnede som yngle- og rasteområder for markfirben og det vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for arten.

Lemvig Kommune vurderer, at driften af udbringningsarealerne ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder eller muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jævnfør Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbe-

skyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1.
maj 2007.

9. Husdyrbrugets ophør

Kommunens bemærkninger og vurdering

Godkendelsen indeholder vilkår om de foranstaltninger, som skal gennemføres ved husdyrbrugets ophør.

Disse foranstaltninger vurderes at være tilstrækkelige til at sikre, at forureningsfare ved ophør forebygges, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende stand herunder hensynet til landskabelige hensyn.

10. Egenkontrol og dokumentation

Kommunens bemærkninger og vurdering

Godkendelsen indeholder vilkår om egenkontrol og dokumentation.

Lemvig Kommune vurderer, vilkår for egenkontrol og dokumentation er tilstrækkelige for kommunen som tilsynsmyndighed til på forsvarlig vis at kontrollere husdyrbrugets driftsforhold.

Det skal bemærkes, at kommunen har adgang til CHR-registeret, til registeret med gødningsregnskaber og til støtteansøgninger vedr. enkeltbetaling m.v.

11. Indkomne hørings svar

Forslag til godkendelse er tilrettet bemærkninger fra ansøger inden tre ugers nabohøring. Der er ikke modtaget hørings svar ved nabohøringen.

Bilag

Bilag 1. Ansøgers BAT-redegørelse

Redegørelse omkring BAT

Den aktuelle ansøgning hører under § 11 i Miljøgodkendelsesordningen, hvor Skov- og Naturstyrelsen i Notat fra 27. august 2007 henviser til, at der "kan centreret om de staldsystemer og miljøteknologier, hvor der er udarbejdet BAT-blade". Der findes ingen BAT-blade til minkproduktionen, hvorfor udgangspunktet for beskrivelse af BAT i den aktuelle ansøgning, er de generelle punkter som også er nævnte i § 12 ansøgninger:

1. Management
2. Foder
3. Staldindretning
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring og behandling af husdyrgødning
6. Udbringning

1. Management

Management for minkfarme er for mange punkter beskrevet i Bekendtgørelse nr. 1428 om Pelsdyrfarme med tilhørende Vejledning om pelsdyrfarme 25. marts 2004 og Bekendtgørelse nr. 1734 om beskyttelse af pelsdyr. De to bekendtgørelser giver retningslinierne for driften af minkfarme med hensyn til miljøforhold og indhusning af dyrene.

Derudover er der også lavet en branchekode for god farmpraksis af København Fur. Denne kan findes på www.kopenhagenfur.com.

2. Foder

Foderet leveres fra Minkfodercentral Lemvig. Henrik Stenstrup har således ingen direkte indflydelse på sammensætningen af foderet, herunder indholdet af protein og fosfor. I branchen arbejdes på at sænke indholdet af protein i foderet, og dermed reducere kvælstof i både husdyrgødning og som ammoniakfordampning. Planer og analyser fra Minkfodercentral Lemvig i 2011 viser, at det gennemsnitlige proteinindhold af OE i perioden uge 30 – 47 var under 31 pct., hvilket er kravet i Flexmodellen. Dokumentation for proteinindholdet findes på www.danskpelsdyrfoder.dk under Foderkontrol / Minkfodercentral Lemvig.

Fodermængden varierer gennem året, med det højeste forbrug fra august til november. Foderleverancen vil være på op til 2.000 kg/dag og opbevares i godkendt fodertank. Der opstår ingen støvgener ved foderopbevaring, da minkfoder er vådfoder.

3. Staldindretning

Farmen består i dag af 4-rækkede haller. Rendebredden er på ca. 34-36 cm for den gamle del af hallerne mens der planlægges render på minimum 36 cm på burene i den ansøgte minkhal. Halmen, der gives på redekasserne, falder under burene, efterhånden som minkene bruger det. Denne halm opsamler en del af urinen og reducerer ammoniaktabet.

Bredden på gødningsrenderne i både den eksisterende del af farmen og i den ansøgte hal bredere end kravet til nye render i Vejledning om Pelsdyrfarme fra 25. marts 2004.

4. Forbrug af vand og energi

Hovedparten af vandforbruget er drikkevand til minkene. Hertil kommer vand til daglig rengøring af fodersilo og årlig rengøring af farmen. Alle vandventiler på farmen er af ny type, hvor vandspildet er reduceret til et minimum.

Vandsystemet er af cirkulationstypen, hvor der holdes et konstant tryk på ventilerne. Systemet giver også mulighed for at opvarme vandet i frostperioder, således at dyrene er sikret vandforsyning i disse perioder. Vandet opvarmes med elpatron i frostperioder.

5. Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Normtallet for gylle er $0,62 \text{ m}^3$ pr. årstæve, men ofte ses mængder på mellem $0,4$ og $0,5 \text{ m}^3$ pr. årstæve. Gylleproduktionen forventes derfor ud fra normtallene at blive maks $0,62 \text{ m}^3 \times 1.500$ tæver = 930 m^3 – der er en gyllebeholder og fortank på ejendommen med kapacitet på 525 m^3 , hvilket giver en opbevaringskapacitet på ca. 7 måneder ud fra normtal. Der er aftale med biogasanlæg, der løbende afhenter og der vurderes derfor at være tilstrækkelig kapacitet. Skulle det mod forventning blive nødvendigt med større opbevaringskapacitet rådes der over gylletank på 425 m^3 på adressen Kjeldersvej 5

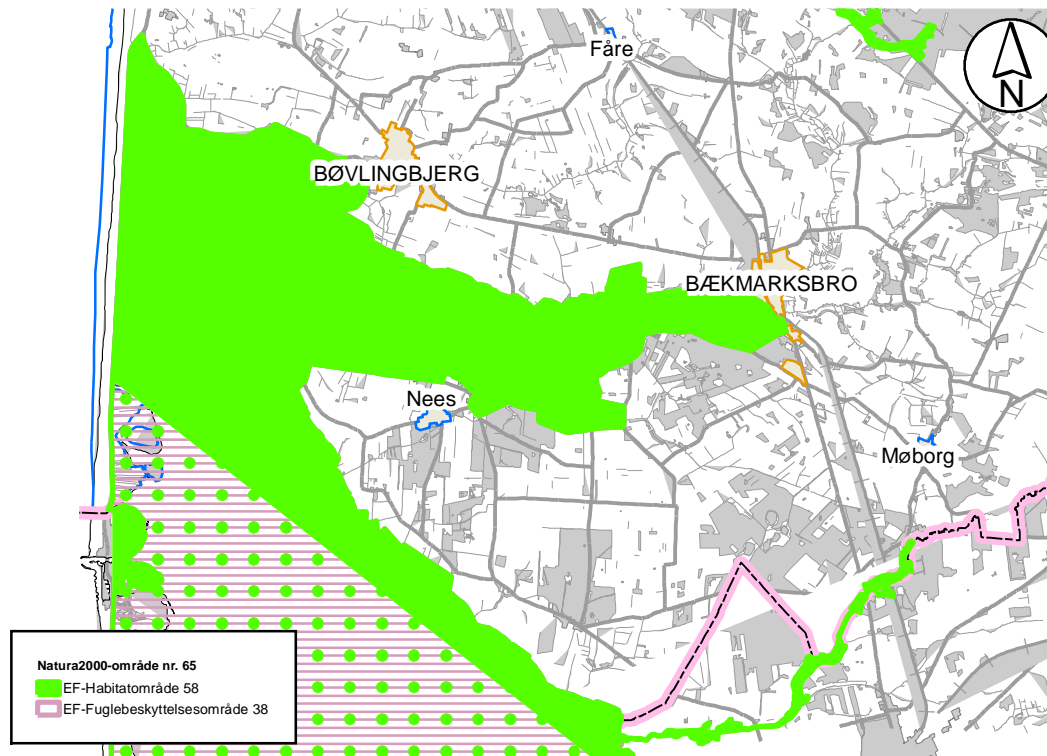

Bilag 2. Beskyttet natur

Bilag 4. Beskrivelse af Natura 2000-områder**Beskrivelse af Natura 2000 område nr. 65, Nissum Fjord**

Natura 2000 område nr. 65 omfatter 10.967 ha (6430 ha fjord, 4.537 ha land) og udgøres af 1 EF-fuglebeskyttelsesområde (F38) samt 1 EF-habitatområde (H58).

Natura 2000 område nr. 65

Nissum Fjord ligger som en lavvandet brakvandslagune bag den smalle klittange, Bøvling Klit. Fjorden er opdelt i tre bassiner, Ydre Fjorde (Yder Fjord og Bøvling Fjord), Mellem Fjord og Felsted Kog, der afviger i økologiske kår og biologi. Ved Torsminde har Nissum Fjord forbindelse til Nordsøen via en sluse. Området nord for Torsminde fremtræder i dag som en mosaik af saltpåvirkede eller ferske græsningsarealer, høslætarealer samt ubenyttede områder, der henligger med højt græs, rørskov eller strandrørsump. Langs fjordens nord- og østside findes rørsump og strandrørsump i varierende bredde hvor især tagrør og strandkogleaks indgår. Indfjorden og Felsted Kog er omgivet af udstrakte rørskove. Fjanne Grønne, syd for Torsminde, består af strandeng, strandrørsump og strandoverdrev. Området indeholder også mindre partier med klitnatur øst for Torsmindevejen hvor vejen gennemskærer nogle af de østligste klittunger af Bøvling Klit. Mere klitnatur findes forskellige steder mellem Nørre Fjand og Felsted Odde samt på Fjandø i forbindelse med gamle strandvoldsdannelser. Ved Nørre Fjand ligger også et mindre hedeareal med både våd og tør hede. Syd for Bøvlingbjerg ligger fire søer, Indfjorden, Tangsø, Byn og Søndersund.

omgivet af ferske enge og rørsump. De fire søer huser i danske sammenhænge en meget artsrig undervandsflora.

Området ved Nissum Fjord er udpeget for at beskytte naturværdier hvor de væsentligste er selve lagunen, de omgivende strandenge og områdets forskellige søtyper. Endvidere er formålet at beskytte levesteder for en lang række arter, hvor de truede arter plettet rørvagtel, almindelig ryle, brushane, splitterne, dværgterne og vandranke er de vigtigste.

Hertil rummer området en række forskellige naturtyper med mere begrænset udbredelse, f. eks klitnaturtyper, vandløb, overdrev og skovnatur. Fuglebeskyttelsesområdet er udpeget for en lang række af yngle- og trækfugle.

Nissum Bredning er sårbart Natura 2000 område.

EF-habitatområde H58

I habitatområderne skal der sikres eller genoprettes en gunstig bevaringsstatus for de forskellige naturtyper og arter, som det enkelte område er udpeget for.

Herunder er listet de specifikke naturtyper og arter der udgør udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdeområder nr. H58:

Arter:	Havlampret (1095)	Laks (1106)
	Bæklampret (1096)	Odder (1355)
	Flodlampret (1099)	Vandranke (1831)
	Stavsild (1103)	

Tallet i parentes er internationale numre.

EF-Fuglebeskyttelsesområde F 38

Grundlaget for disse fuglebeskyttelsesområder er fuglebeskyttelsesdirektivet fra 1979, der har som formål at beskytte og forbedre vilkårene for de vilde fuglearter i EU. Udpegningsarterne skal være angivet på EF-fuglebeskyttelsesdirektivet bilag 1, jf. artikel 4, stk. 1 eller artikel 4, stk. 2.

De enkelte EF-fuglebeskyttelsesområder er udpeget for at beskytte en række specifikke fuglearter samt disses levesteder (jf. udpegningsgrundlaget). Fælles for fuglearterne er, at de tilhører én af to kategorier:

1. De er truede, følsomme overfor ændringer af levesteder, sjældne eller særligt opmærksomhedskrævende på anden måde.
2. De er regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter i antal af international eller national betydning.

Udpegningsarterne for F38 er listet nedenfor:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 38		
Fugle:	Rørdrum (A021)	Rørhøg (A080)
	Knopsvane (A036)	Plettet rørvagetel (A119)
	Pibesvane (A037)	Klyde (A132)
	Sangsvane (A038)	Hvidbrystet præstekrave (A138)
	Kortnæbbet gås (A040)	Almindelig ryle (A149)
	Bramgås (A045)	Brushane (A151)
	Lysbuget knortegås (A047)	Lille kobbersneppe (A157)
	Pibeand (A050)	Splitterne (A191)
	Krikand (A052)	Fjordterne (A193)
	Spidsand (A054)	Havterne (A194)
	Toppet skallesluger (A069)	Dværgrterne (A195)
	Stor skallesluger (A070)	

Tallene i parentes er internationale numre.

Trusler for område nr. 65 (habitat og fuglebeskyttelsesområde)

- Naturarealerne bliver for små og for isolerede pga. tilgroning, afvanding, tilplantning og opdyrkning og der mangler spredningsmuligheder for arterne.
- Næringsstofbelastning og deraf følgende eutrofiering. Indfjorden, Tangsø, Søndersund og Byn er påvirket af næringsstoffer fra oplandet og/eller fosfor (også fra oplandet) frigivet fra søbunden. Nissum Fjords tre bassiner er påvirket af store tilledninger af næringsstoffer fra oplandet især Felsted Kog bassinet, hvor Storåen har sit udløb. På grund af den øgede belastning med næringsstoffer er ålegræssets udbredelse kraftigt reduceret fra starten af 1960'erne til i dag.
- Belastning med organisk stof. Damhus Å er belastet med organisk stof.
- Miljøfarlige/forurenende stoffer. Der er konstateret forekomster af pesticider og andre stoffer som kan være problematiske i forhold til påvirkning af økosystemet i Felsted Kog og i Mellem Fjord.
- Tilgroning er både en trussel for naturtyperne og deres vegetation men også for de mange trækfugle hvis fourageringsmuligheder forringes.
- U hensigtsmæssig hydrologi. I Nissum Fjord er en slusefjord og slusepraksis har stor indflydelse på saltholdigheden og vandstanden i fjorden. I vinterhalvåret er saltholdigheden typisk meget lav grundet stor vandtilførsel fra Storåen. Saltholdighedsforholdene er afgørende for planternes udbredelse i fjorden, og store udsving kan være kritiske for planterne. Specielt strandengene er afhængige af saltvandspåvirkning, og denne naturtypes udbredelse og tilstand relaterer derfor i nogen grad til slusepraksis. Mange arter, især ynglefugle, stiller krav til vandstandsforhold, og nogle arter stiller krav til forholdsvis lav saltholdighed på ynglepladserne. Derudover er der udtørring som følge af dræning og grøft-

ning, der udgør især en trussel mod forekomsterne af strandenge og ferske enge og påvirker dels naturtypernes tilstand samt deres kvalitet som levested og yngleplads for mange af udpegningsgrundlagets fuglearter.

- Luftbåren deposition af kvælstof overskrider laveste tålegrænse⁴ (10 kg N/ha/år) for alle terrestriske naturtyper i området. Højeste tålegrænse (20 kg N/ha/år) er overskredet for mindre arealer med sure overdrev og grå/grøn klit. For Visse-indlandsklit, græs- indlandsklit, tør hede og elle- askeskov og skovbevokset tørvemose er højeste tålegrænse (20 kg N/ha/år) overskredet for hele arealet. Det samme gør sig gældende for de to sø naturtyper: søbred med småurter og kransnålgale-sø (maks. 10 kg N/ha/år).
- Uhensigtsmæssig drift. Intensiv skovdrift kan medføre, at områdets meget beskedne arealer med skovnaturtyper forringes eller ødelægges.
- Invasive arter der udkonkurrerer den naturlige vegetation. Især bjerg-fyr er konstateret på flere klitnaturtyper samt på våd og tør hede.
- Fysisk påvirkning. Som en følge af nuværende og tidligere tiders reguleringer og hårdhændet vandløbsvedligeholdelse betyder, at mange af vandløbene inden for området er præget af generelt dårlige fysiske forhold. Rørdrum og i mindre grad rørhøg og plettet rørvagtel er afhængig af større forekomster af gamle rør i rørsumpen, således at rørhøst eller anden arealmæssig begrænsning af større sammenhængende rørskove kan skade arternes ynglemuligheder.
- Prædation fra især ræv og mink (især på de jordrugende vadefugle og terner). Skarv udgør en trussel for laksebestanden, fordi de jager smolten, når den vandrer fra Storåen til fjorden.

Målsætning

Den store kystlagune Nissum Fjord og de omgivende strandengekarakteriserer i Natura 2000-området. Herudover indgår der flere større søer som vigtige landskabselementer. Nissum Fjords tre bassiner (Yder Fjord, Mellem Fjord og Felsted Kog) og de større søer i området (Indfjorden, Tangsø, Søndersund og Byn) og vandløbene sikres god-høj naturtilstand. Dette forudsætter en god vandkvalitet. De marine områder bør have en undervandsvegetation med stor horisontal og dybde udbredelse, således at der er et godt fødegrundlag for områdets mange fugle. Naturtyperne omkring Nissum Fjord sikres en god til høj naturtilstand. Det gælder især strandenge som arealmæssigt udgør størsteparten af den terrestriske natur. Men også områdets mindre forekomster af artsrige sure overdrev, tørre og våde he-

⁴ "den belastning, hvorunder væsentlige skadelige effekter på økosystemet ikke vil forventes, vurderet ud fra den bedstetilgængelige viden".

der, klitnaturtyper og rigkær sikres en god til høj naturtilstand. Arealet af våd hede øges, og der bør hvor det er muligt skabes sammenhæng mellem forekomsterne. I området prioriteres levesteder for den nationale ansvarsart vandranke. Ligeledes prioriteres levesteder for de nationale ansvarsarter knop-svane, kortnæbbet gås, krikand, lysbuget knortegås, pibeand, pibesvane, sangsvane og spidsand samt levestederne for de nationalt truede fuglearter alm. ryle, brushane, dværgterne, plettet rør-vagtel og splitterne.

Områdets laksebestand bør sikres, således at den på sigt ikke er afhængig af udsætninger.

